

ประชุมคณะอนุกรรมการวัตถุบสุมุนไพร ครั้งที่ 1/2565

วันอังคารที่ 26 เมษายน 2565 เวลา 09.00 น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ห้อง 123)

ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการวัตถุอันตราย ครั้งที่ 3/2564 วันที่ 1 ธันวาคม 2564

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่อง

รายงานผลการดำเนินงาน ตัวอย่างกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพ ที่หน่วยงานมีการส่งเสริมการผลิตสมุนไพร โดย กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

4.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ ที่ 1/2565 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

4.2 สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2564 วันที่ 27 ธันวาคม 2564

4.3 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2565 ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป้าหมายที่ 1-10 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1-2)

4.4 รายงานการขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) คลัสเตอร์สมุนไพร

โดย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเพื่อพิจารณา

แนวทางการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ

ระเบียบวาระที่ 1

เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2

เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการวัตถุอันตราย

ครั้งที่ 3/2564

วันที่ 1 ธันวาคม 2564

ระเบียบวาระที่ 3

เรื่องสืบเนื่อง

กลุ่มตัวอย่าง : กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพ
ที่หน่วยงานมีการส่งเสริมการผลิตสมุนไพร

วิสาหกิจชุมชน ประเภท สมุนไพรและเครื่องเทศ 5,656 แห่ง ผลิตภัณฑ์

สมุนไพร 3,600 แห่ง

ภาคเหนือมีวิสาหกิจชุมชนประเภทสมุนไพรและเครื่องเทศ 1,234 แห่ง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 880 แห่ง

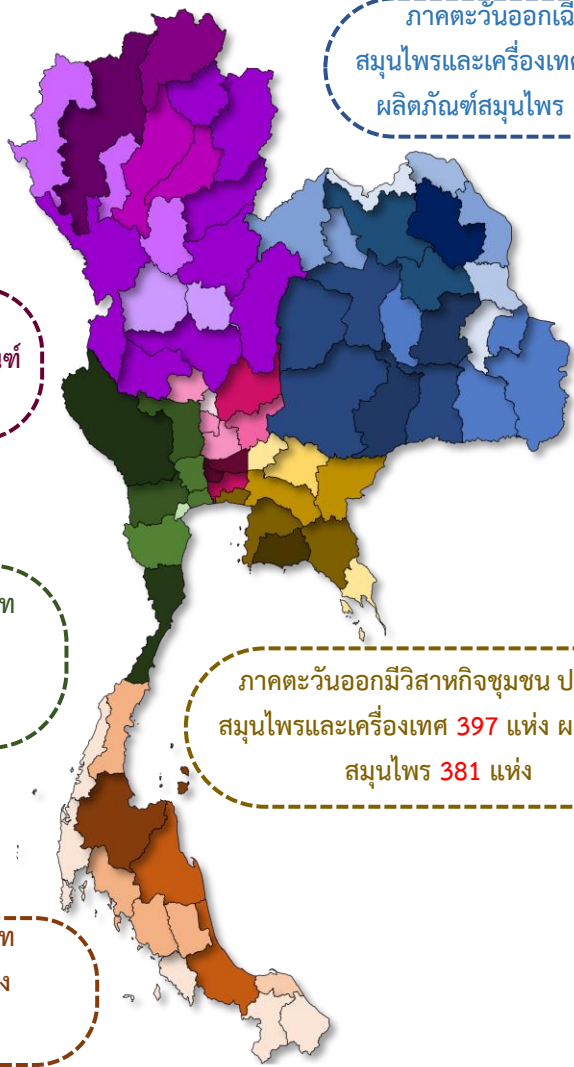
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือสมุนไพรและเครื่องเทศ 2,795 แห่ง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 1,313 แห่ง

ภาคกลางมีวิสาหกิจชุมชนประเภทสมุนไพรและเครื่องเทศ 144 แห่ง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 265 แห่ง

ภาคตะวันตกมีวิสาหกิจชุมชนประเภทสมุนไพรและเครื่องเทศ 444 แห่ง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 330 แห่ง

ภาคตะวันออกมีวิสาหกิจชุมชนประเภทสมุนไพรและเครื่องเทศ 397 แห่ง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 381 แห่ง

ภาคใต้มีวิสาหกิจชุมชนประเภทสมุนไพรและเครื่องเทศ 642 แห่ง ผลิตภัณฑ์สมุนไพร 431 แห่ง

2) ข้อมูลการผลิตสมุนไพรที่สำคัญของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริมการแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยวทั้งหมด 160 แห่ง (ข้อมูล ไตรมาส 1-2)

กรมวิชาการเกษตร 20 แห่ง

กรมส่งเสริมการเกษตร 78 แห่ง

สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 49 แห่ง

กรมส่งเสริมสหกรณ์ 13 แห่ง

ระเบียบวาระที่ 4

เรื่องเพื่อทราบ

4.1 คำสั่งอนุกรรมการวัตถุพิษสมุนไพร ที่ 1/2565 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพรที่มีศักยภาพ

คณะกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาผลิตผลสมุนไพร

ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์รุ่งระวี เต็มศิริฤกษ์กุล คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประธานคณะกรรมการ : ผู้อำนวยการกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- คณะกรรมการ :
1. ผู้แทนกรมปศุสัตว์
 2. ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน
 3. ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร
 4. ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร
 5. ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์
 6. ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 7. ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
 8. ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
 9. ผู้แทนองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
 10. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)
 11. ผู้แทนสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
 12. ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 13. ผู้แทนกรมป่าไม้
 14. ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 15. ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
 16. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)
 17. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
 18. ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการและเลขานุการ : 19. หัวหน้ากลุ่มพัฒนานวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

คณะกรรมการจัดทำระบบฐานข้อมูลพืชสมุนไพร

ประธานคณะกรรมการ : ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- คณะกรรมการ :
1. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ หรือผู้แทน
 2. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมพัฒนาที่ดิน หรือผู้แทน
 3. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมวิชาการเกษตร หรือผู้แทน
 4. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร หรือผู้แทน
 5. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้แทน
 6. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน
 7. ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือผู้แทน
 8. ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
 9. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)
 10. ผู้แทนสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
 11. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือผู้แทน
 12. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมป่าไม้ หรือผู้แทน
 13. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือผู้แทน
 14. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

คณะกรรมการและเลขานุการ :

15. หัวหน้ากลุ่มพัฒนานวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สป.กษ
16. หัวหน้ากลุ่มบริหารข้อมูลการเกษตร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สป.กษ

4.2 การประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2564 วันที่ 27 ธันวาคม 2564

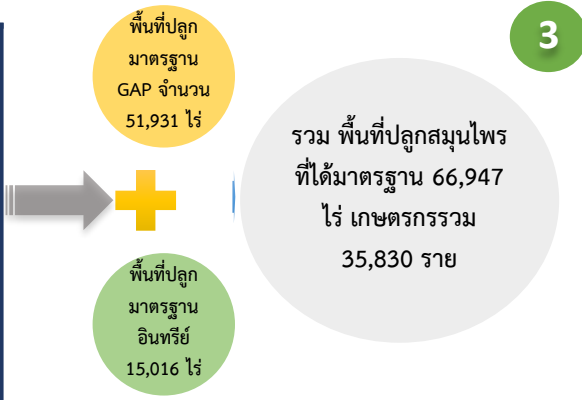
1. พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เน้นย้ำความร่วมมือผลักดันการขับเคลื่อนสมุนไพรไทยให้เป็นนโยบายในการส่งเสริมพืชสมุนไพรเป็นพืชเศรษฐกิจของไทยให้เป็นที่รู้จักและเชื่อถือในระดับนานาชาติ (งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564)
2. รับทราบความก้าวหน้าการจัดทำกฎหมายลำดับรองว่าด้วยการควบคุมและกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สมุนไพรว่าด้วยการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน 40 ฉบับ โดยกระทรวงสาธารณสุข
3. รับทราบการประเมินมูลค่าต้นทุนการผลิตสมุนไพร (ปี 62/63) โดย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. รับทราบการดำเนินงานคณะทำงานศึกษาแนวทางการพลิกโฉมพืชสมุนไพรไทยด้วยการวิจัยและนวัตกรรม โดยกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
5. รับทราบผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเมืองสมุนไพร (Herbal City) โดยสำนักนายกรัฐมนตรี
6. รับทราบผลการขอใช้สิทธิเสียภาษีในอัตราศูนย์ สำหรับสุราสามทับที่นำไปใช้ในการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยกรมสรรพสามิต
7. เห็นชอบ (ร่าง) ประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง มาตรการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามแนวทางเกษตรปลอดภัย พ.ศ. โดยกรมส่งเสริมการเกษตร
8. เห็นชอบ การปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 เสนอต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา (กระทรวงสาธารณสุข)
9. เห็นชอบ โครงการสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ภายใต้อำนาจ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 (คณะกรรมการวัตถุสมุนไพร)
10. เห็นชอบ โครงการสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน (คณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร)
11. เห็นชอบ โครงการสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร (คณะกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดสมุนไพร)
12. เห็นชอบ โครงการสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม และ 5 พัฒนาระบบนิเวศนำไปสู่การพัฒนาสมุนไพรไทยให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน (ยกเว้นประเด็นการวิจัย) (คณะกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ)
13. เห็นชอบ โครงการสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบนิเวศ นำไปสู่การพัฒนาสมุนไพรไทยให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน (ประเด็นการวิจัย) (คณะกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพร)

4.3 การดำเนินงานตามแผนด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2565
ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป้าหมายที่ 1-10 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ไตรมาส 1-2)

การขับเคลื่อนสมุนไพรตามแผนยุทธศาสตร์ที่ 1 ทั้ง 10 เป้าหมาย ภายใต้คณะอนุวัตฤตติบสมุนไพรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เป้าหมาย	ดำเนินการ
1 มีการปลูกสมุนไพรที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด 43,000 ไร่	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เกษตรกร จำนวน 368,260 ราย พื้นที่ปลูกสมุนไพร 1,059,818 ไร่
	พื้นที่ปลูกได้มาตรฐาน 66,947 ไร่
	ชนิดพืช 88 ชนิด
	กรมส่งเสริมการเกษตร (ข้อมูล ทบก) ,กรมวิชาการเกษตร (GAP), สปก. (พื้นที่ สปก.)

เป้าหมาย	ดำเนินการ
มีข้อกำหนดมาตรฐาน GAP/GACP หรือมาตรฐานอื่นของพืชสมุนไพร อย่างน้อย 30 ชนิด (มกอช.)	มกอช. จัดทำมาตรฐานสินค้า GAP และมาตรฐานพืชสมุนไพรตามกลุ่มของส่วนที่ใช้ของพืช จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 หัว เหง้า และราก ฉบับที่ 2 ใบ ส่วนเหนือดิน และทั้งต้น ฉบับที่ 3 ดอก ฉบับที่ 4 ผล และเมล็ด
	โดยในปี 2565 มกอช. จะจัดทำเอกสารเผยแพร่พืชสมุนไพร จำนวน 4 ชนิด ได้แก่ กระชายดำ ขมิ้นชัน ไพล และฟ้าทะลายโจร ที่มีรายละเอียดอธิบายเรื่องการปลูก พันธุ์ที่ใช้ปลูก และการปฏิบัติเพื่อให้ได้สารสำคัญตามที่กำหนด ส่วนมาตรฐานพืชสมุนไพรตามกลุ่มของส่วนที่ใช้ของพืช 5 ฉบับ เป็นข้อมูลทั่วไปของพืชสมุนไพรทุกชนิด

เป้าหมาย	ดำเนินการ								
2 กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริมการแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว ณ สถานที่ปลูกและการผลิตผลิตภัณฑ์และสารสกัดอย่างง่ายในระดับชุมชน 50 แห่ง	หน่วยงาน	2560	2561	2562	2563	2564	2565	รวม	
	กรมส่งเสริมฯ	7	9	10	8	23	21	78	
	กรมวิชาการฯ	ดำเนินการในพื้นที่เดิม						20	20
	ส.ป.ก.	ดำเนินการในพื้นที่เดิม						49	49
	กรมส่งเสริมสหกรณ์	กลุ่มสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ดำเนินธุรกิจรวบรวมสมุนไพร						10	13
รวมทั้งสิ้น								160	
* มีแผนส่งเสริมพัฒนากลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ที่ได้รับการส่งเสริมการแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว ณ สถานที่ปลูกและการผลิตผลิตภัณฑ์และสารสกัดอย่างง่ายในระดับชุมชน									

เป้าหมาย	ดำเนินการ				
4 มีแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร (Land Suitability) อย่างน้อย 30 ชนิด (กรมพัฒนาที่ดิน)	จัดทำ Land Suitability ของพืชสมุนไพร จำนวน 24 ชนิด				
	ปี 2560 (Product champion)				จำนวน
	ขมิ้นชัน	ไพล	บัวบก	กระชายดำ	4
	103.9	120.4	113	103	
	ปี 2561				
	ฟ้าทะลายโจร	กระชายเหลือง	กระวาน	ข่า	10
	ชิง	คำฝอย	ตะไคร้	บุก	
	พริกไทย		ว่านขั้มนดลูก		
	ปี 2562				
	กระเจี๊ยบแดง	เก็กฮวย	ดีปลี	บอระเพ็ด	10
	พญาขอ	เพชรสังฆาต	มะระขี้นก	มะลิ	
	มะแว้งเครือ		มะแว้งต้น		
	ปี 2564				
	กรมพัฒนาที่ดินนำแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร 14 ชนิด นำขึ้น Agri map ได้แก่ ขมิ้นชัน ไพล บัวบก กระชายดำ ฟ้าทะลายโจร กระชายเหลือง กระวาน ชิง คำฝอย บุก กระเจี๊ยบแดง ดีปลี พญาขอ มะแว้งเครือ				
	ปี 2565				
สมุนไพรอีก 10 ชนิด อยู่ระหว่างการดำเนินการในการนำขึ้น Agri map และจะจัดทำแผนที่ความเหมาะสมเพิ่มเติม				12	
อีก 12 ชนิดพืช (เจียวกู่หลาน พริกขี้หนู ชุมเห็ดเทศ ย่านาง กัญชง มะกรูด กัญชา กระเทียม กวาวเครือขาว มะขามป้อม หญ้าหวาน ว่านหางจระเข้)					
รวม				36	

การดำเนินงานส่งเสริมการผลิตสมุนไพรตามแผนยุทธศาสตร์ที่ 1 ทั้ง 10 เป้าหมาย (ภายใต้คณะอนุวัตฤตติบสมุนไพร)

เป้าหมาย	ผล
5 มีฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพร (Land Use) 1 ฐานข้อมูล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานกลางดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลการผลิตสมุนไพร (สป.กษ, กสท, กวก, พต., ส.ป.ก., กสส)

เป้าหมาย	ผล
6 มีห้องปฏิบัติการที่ได้รับรองมาตรฐาน ISO 17025 ให้บริการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ จำนวนเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 15 แห่ง (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 10 แห่ง และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ 5 แห่ง)	- กระทรวงเกษตรฯ ขับเคลื่อน AIC โดยมีสถาบันการศึกษา ร่วมดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมและมีสถาบันการศึกษา จำนวน 3 แห่ง (ม.มหิดล, ม.ขอนแก่น และ ม.แม่ฟ้าหลวง) ที่มีความพร้อมเรื่องห้องปฏิบัติการได้มาตรฐาน ISO 17025 ให้บริการตรวจสอบวัตถุดิบ - มอบหมายกรมวิชาการเกษตรพัฒนาห้องปฏิบัติการได้มาตรฐาน ISO 17025
7 มีระบบตลาดกลาง 4 แห่ง และตลาดอิเล็กทรอนิกส์ 1 แห่ง (E-Market)	ระบบตลาดกลาง 1 ตลาด คือ ตลาดไท (กสท) และตลาดอิเล็กทรอนิกส์ DGT farm 1 แห่ง โดย (มกอช.) ปี 2565 มกอช.พัฒนาแอปพลิเคชันสินค้าเกษตรมาตรฐาน-ออนไลน์ (DGT Farm) (กสท, มกอช, อตค.ม สธ,)
8 มีข้อกำหนดมาตรฐานสมุนไพรในตำรามาตรฐานสมุนไพรไทย (Thai Herbal Pharmacopoeia, THP) เพิ่มขึ้น 75 รายการ	จัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยา 109 รายการ จัดเป็น 4 volume (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์)

เป้าหมาย	ผล
9 มีฐานข้อมูลพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ของประเทศไทย(National Database of Thai Plants)	1) กรมป่าไม้ <u>สำรวจพันธุ์พืชสมุนไพรในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยพบสมุนไพรที่น่าสนใจ จำนวน 25 ชนิด</u> เผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมป่าไม้ 2) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีระบบฐานข้อมูลพืชป่าสมุนไพร 1 ฐานประกอบด้วยข้อมูลพืชสมุนไพรจำนวน 756 ชนิด 343 ตำรับยา ตามลิงก์ (https://www.dnp.go.th/botany/herb.html) จัดเก็บตัวอย่างพรรณไม้สมุนไพรแบบแห้ง 50 ตัวอย่าง และตัวอย่างที่มีชีวิต 100 ชนิด (กรมป่าไม้, กรมทรัพยากรทางทะเลชายฝั่ง, กรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช)
10 จำนวนการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพร และเทคโนโลยีเพื่อผลิตวัตถุดิบ จำนวน 30 เรื่อง/ปี	สวก. 7 เรื่อง , สวทช. 4 เรื่อง, ปศ 2 เรื่อง , กวก 3 เรื่อง, สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง 14 เรื่อง รวม 30 เรื่อง (สวก., สวทช., ปศ, กวก, สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน))

4.4 รายงานการขับเคลื่อนนโยบายเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออก (สกพอ.) คลัสเตอร์สมุนไพร
โดย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเพื่อพิจารณา

ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมการผลิตสมุนไพร
ที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ
ฉบับที่ 2 พ.ศ.2566 - 2570

โครงการสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ภายใต้ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ในแผนปฏิบัติการด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

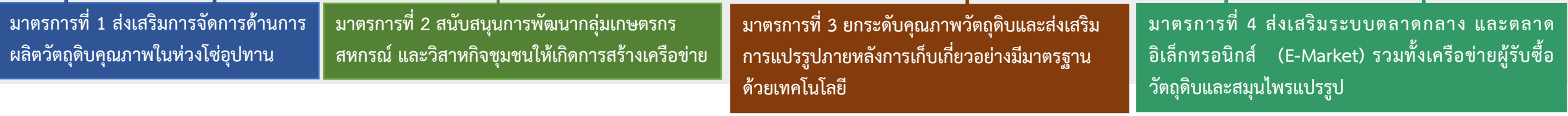
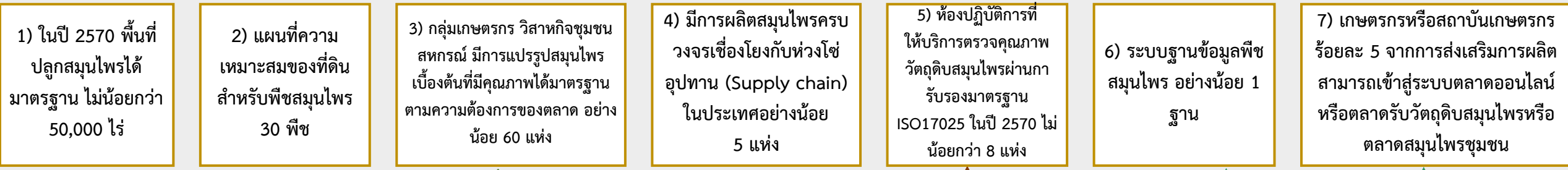
1 เป้าประสงค์ (Objective) ของยุทธศาสตร์

- 1) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรเบื้องต้นอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
- 2) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตและแปรรูป
- 3) ส่งเสริมการซื้อขายที่สามารถสะท้อนกลไกตลาดได้อย่างเหมาะสม ร่วมกับการมีกลไกการรับรองคุณภาพของวัตถุดิบและวัตถุดิบแปรรูปเบื้องต้น

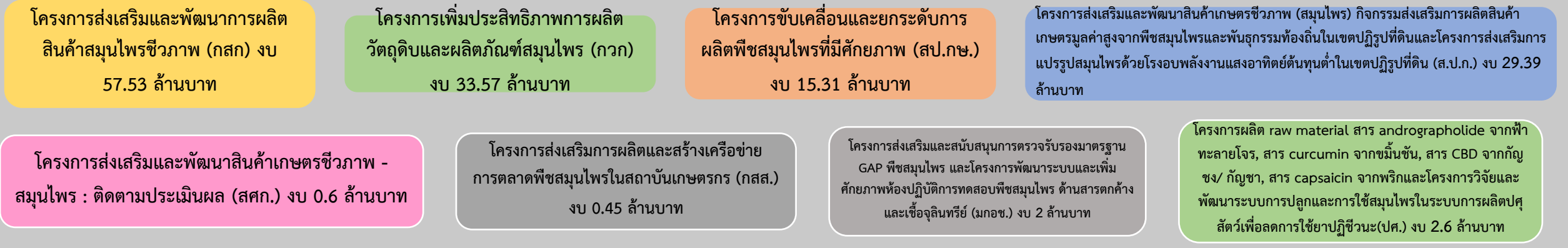
2 เป้าหมาย (Targets) ของยุทธศาสตร์

- 1) มีผลผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของปริมาณผลผลิตรวมจากฐานข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 2) มูลค่าการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ปี 2565

ตัวชี้วัดของผลลัพธ์

แผนขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ปี 2566 รวม ทั้งหมด 8 หน่วยงาน รวมงบประมาณ 141.47 ล้านบาท

ข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรในระยะต่อไป

พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร

ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร

การแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

พื้นที่ปลูก

- แปลงเกษตรกรพื้นที่ทั่วไปและในเขต สปก.
- เกษตรในระบบแปลงใหญ่
- พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ได้แก่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร

พันธุ์ เทคโนโลยีการผลิต วิจัยและพัฒนา

การเพาะชำและผลิตต้นกล้าพันธุ์ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมในการผลิต

ผลิตสมุนไพรให้ได้มาตรฐานและได้คุณภาพ

- GAP เกษตรอินทรีย์
- พิจารณาสารสำคัญ เช่น ฟิลาทลายโจร ค่าแลกโตนรวม (Lactone) เช่น สารแอนโดรกราโฟไลด์ (Andrographolide) ไม่น้อยกว่า 6% โดยน้ำหนัก

ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรเป็นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และนวัตกรรมเกษตรกร รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ

วิจัยพัฒนาพันธุ์พืช เทคโนโลยีการผลิต และการแปรรูป

หลัก : กษ (กสก, ส.ป.ก, พต, ส.ป.กษ กวก, กสส, มกอก, ปศ, สศก, สวก.)

สนับสนุน : สธ, ทส, สวทช, วช.

เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์

พัฒนาระบบฐานข้อมูลสมุนไพร

แผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร (Land Suitability)

เป้าหมาย

เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ เกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. อาสาสมัครเกษตรกร (อกม.) กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

สนับสนุนองค์ความรู้

- การผลิตสมุนไพร
- ปัจจัยการผลิต เช่น กล้าพันธุ์สมุนไพร ปุ๋ย
- เทคโนโลยีการผลิตและแปรรูป
- การผลิตสมุนไพรตามมาตรฐาน GAP เกษตรอินทรีย์
- ความรู้การดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพรตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

หลัก : กษ (กสก, สปก, พต, ส.ป.กษ, กวก, กสส, มกอก.)

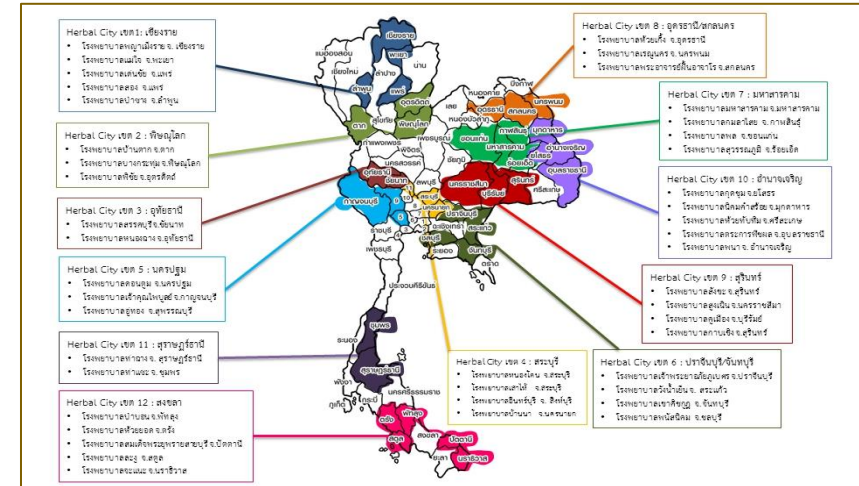
สนับสนุน สธ, อว, มหาวิทยาลัย

ฝึกอบรมให้ความรู้ สนับสนุนอุปกรณ์แปรรูปผลิตให้แก่กลุ่มเกษตรกร เช่น ล้างเครื่องสับ หั่น บด อบด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น

ส่งวัตถุดิบสมุนไพรเข้าสู่ OEM (Original Equipment Manufacturer)

ส่งเสริมและผลักดันเข้าสู่ตลาดวัตถุดิบสมุนไพร

พื้นที่ต้นแบบ 14 จังหวัดเมืองสมุนไพร ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ประจวบคีรีขันธ์ สกลนคร สุราษฎร์ธานี อุตรดิตถ์ พิษณุโลก อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม จันทบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ สงขลา ขยายสุจังหวัดใกล้เคียงทั่วประเทศ

หลัก : กษ, (กสก, ส.ป.ก, กสส, ส.ป.กษ, สวก.) สธ

สนับสนุน: พม มท, พน

ระเบียบวาระที่ 6

เรื่องอื่นๆ

